

Fővárosi Ítéltábla

17.Pf.20.264/2021/7.

A Fővárosi Ítéltábla dr. Tóth Gabriella ügyvéd (felperesi képviselő címe) által képviselt Felperes1 (Cím2) felperesnek – dr. Petercsák János Zsolt pártfogó ügyvéd (alperesi képviselő címe) által képviselt Alperes1 (Cím1) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Balassagyarmati Törvényszék 2021. január 14. napján meghozott 27.P.20.583/2019/30. számú ítélete ellen az alperes 31. sorszámu fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Az alperest mentesíti az eljárási illeték, valamint a perköltség megfizetésének kötelezettsége alól, egyben kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon és számlára az állam javára 36.000 (Harminchatezer) forint le nem rótt kereseti, továbbá 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az első- és másodfokú eljárásban pernyertes alperes pártfogó ügyvédjének díját a felperes viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A felperes az ügy előzményére hivatkozással ismételten előterjesztett keresetlevelében kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a képmáshoz és hangfelvételhez fűződő személyiségi jogát a róla sorozatos jelleggel, engedélye és előzetes megkérdezése nélkül elkészített – becsatolt – kép és videófelvetelek elkészítésével. Az alperes a hosszú évek óta folyamatos videó és képfelvétel készítés, valamint a felé obszcén, trágár szavak – „te bűnöző”, „te gyilkos”, „te tolvaj”, „úgyis a sitten rohadsz meg” – udvaron történő, mások számára is jól hallható átkiabálása, a hozzá érkező vendégek engedély nélküli videozása, fotózása által megsértette a magánélethez való, továbbá a trágár szavakkal a becsülethez és jó hírnévhez való jogát is. Az alperes a települési Rendőrkapitányság előtt határozata1, ügyirat1., ügyirat4., ügyirat2, ügyirat3. és ügyirat5 számon, a Nemzeti Adó- és

Vámhivatal illetékes Megyei Adó- és Vámigazgatósága előtt iktató1 számon, település Város Önkormányzatának jegyzője előtt határozata2 számon, a illetékes Megyei Kormányhivatal területi Járási Hivatala előtt határozata3 számon, település Város Önkormányzatának jegyzője előtt 1/8893/2018. és 1/8372/2018. számon ellene folyamatban volt eljárásokban a hatóság előtt tett, valótlan tartalmú kijelentéseivel, miszerint jogszabályellenesen engedélyköteles, a környezetet hang- és szaghatásaival károsító tevékenységet folytat, őt büntetőjogi értelemben zaklatja és fenyegeti, megsértette a becsülethez és jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát. Erre tekintettel kérte az alperest a jogsértés abbahagyására kötelezni, valamint a további jogsértéstől eltiltani. Kérte továbbá az alperes 600.000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelezését, valamint perköltségben marasztalását is.

[2] Keresetében arra hivatkozott, hogy az alperes őt állandó megfigyelés alatt tartja. Folyamatosan figyelemmel kíséri, hogy milyen tevékenységet végez, mikor megy el otthonról, mikor, kik érkeznek hozzá vendégségbe. Videófelvételeket készít arról, ahogy a garázsában tevékenykedik, otthonából távozik, oda visszaérkezik, továbbá a hozzá érkező személyekről is. Előfordul, hogy a videófelvételeket leplezetlenül, de van, amikor a tetőtérből, a cserép elmozdításával, rejtve készíti. Ezen tevékenysége mindennapos, nyugalmát napi szinten zavarja. Emellett trágár, becsmérő kifejezéseket kiabál, provokálja őt, melyet az utca jelentős része is hallhat.

[3] Az alperes számtalan közigazgatási és büntetőeljárást is indított vele szemben, mely eljárásokban az általa készített felvételeket is megpróbálta felhasználni. Ezzel a hatóságok előtt rossz hírét keltette, a becsülete csorbitására alkalmas valótlanságokat állított róla. Az előadások valótlanága és alaptalansága már számtalanszor beigazolódott. Az eljárások ténye és az azok keretében több ízben kikerülő hatósági személyek jelenléte széles körben kitudódott, ami megalázó helyzetbe hozza őt. A kívülállók folyamatosan azt látják, hogy ellene eljárások indulnak, hatósági ellenőrzés céljából rendszeresen megjelennek nála. Álláspontja szerint a trágár kifejezések, illetve az alperes által indított eljárások alkalmasak arra, hogy indokolatlanul megsértsék, megítélését a hatóságok, szomszédok, barátai előtt rontsák, őt alaptalanul negatív színben tüntessék fel. A személyiségi jogi jogsértés megállapítása körében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43. § b) pontját, 2:45. §-át, 2:48. § (1) bekezdését jelölte meg. Az egyéb jogkövetkezmények körében a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés d) pontára és 2:52. § (1) bekezdésére hivatkozott.

[4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy olyan fénykép- és videófelvételeket készített volna a felperesről, családtagjairól vagy vendégeiről, amely képmásként lenne értelmezhető. Elismerte, hogy valóban készített felvételeket, ezek azonban inkább tömegfelvételnak tekinthetők. Elkészítésükhöz jogos magánérdeke fűződött, mert bizonyítékként használta fel azokat. Több alkalommal tett ugyanis feljelentést a felperes ellen, és a videófelvételekkel a felperes illegális tevékenységét dokumentálta. A felvételkedészítés tehát a valóság kiderítését célozta. Tagadta, hogy trágár szavakkal illette volna a felperest, bár elismerte, hogy előfordult, hogy elveszítette a türelmét.

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes képmáshoz és hangfelvételhez fűződő személyiségi jogát az általa sorozatos jelleggel, felperes engedélye nélkül készített – becsatolt – kép- és hangfelvételek elkészítésével. Az alperes a folyamatos video és képfelvétel készítés, valamint a felperes részére trágár szavak – „te bűnöző”, „te gyilkos”, „te tolvaj” udvaron történő átkiabálása, a felpereshez érkező vendégek engedély nélküli videózása, fotózása által megsértette a felperesnek a magánélethez való jogát, becsületét, jó hírnevéhez való jogát. Az alperes a

települési Rendőrkapitányság, a NAV illetékes Megyei Adó - és Vámigazgatóság, település Város Önkormányzat Jegyzője, a illetékes Megyei Kormányhivatal területi Járási Hivatala előtt folyamatban volt eljárásokban a hatóságok előtt tett valótlan tartalmú kijelentéseivel, miszerint a felperes jogszabályellenesen engedélyköteles és a környezetet hang- és szaghatásaiban károsító tevékenységet folytat, őt zaklatja és fenyegeti, megsértette a felperes becsülethez és jó hírnévhez fűződő személyiségi jogait. Kötelezte az alperest a jogsértés abbahagyására és eltiltotta a további jogsértéstől. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek (helyesen a felperesnek) 600.000 forint sérelemdíjat és 75.000 forint perköltséget, továbbá külön felhívára az államnak 36.000 forint le nem rótt eljárási illetéket. Megállapította, hogy az alperes teljes mértékben pervesztes lett, az alperest képviselő pártfogó ügyvéd díjának viselésére az alperes köteles.

[6] Ítéletének indokolásában a felvétel készítéssel kapcsolatban – utalással a Ptk. 2:48. §-ára – kifejtette, hogy annak jogszerűségéhez a felperes hozzájárulására lett volna szükség, ez azonban hiányzott. Alaptalannak találta az alperes tömegfelvételre való hivatkozását, mert a perbeli esetben nem arról volt szó. A jogos alperesi magánérdek fennállását sem látta megállapíthatónak, mert a meghallgatott tanúk vallomása bizonyította, hogy több száz órányi felvételt készített a felperesről, családtagjairól és hozzátartozóiról. A felvételek azonban nem támasztották alá az alperes által állított jogsértést. Ennek ellenére további felvételeket készített, amely már sérti a felperes magánélethez való jogát. A folyamatos felvételkedzítéssel a felperesnek okozott sérelem nem állt arányban az alperes által bizonyítani kívánt, de egyetlen alkalommal sem bizonyított jogsértéssel. Erre tekintettel megállapította a felperes magánélethez, valamint képmáshoz és hangfelvételhez való jogának megsértését.

[7] A jóhírnévsértés körében a Ptk. 2:45. §-ának (2) bekezdése alapján abból indult ki, hogy az alperes maga is elismerte, hogy feljelentéseiben azt állította, hogy a felperes zaklatja őt, engedély nélkül végez autófényező tevékenységet, szennyező anyagokat juttat a levegőbe és birtoksérelmet követ el. Ezt azonban nem bizonyította. Ezen állítások egyértelműen sértőek a felperesre nézve és valótlanok is. A becsületsértés körében a Ptk. 2:45. §-ának (1) bekezdése alapján azt állapította meg, hogy a „te bűnöző”, „te gyilkos”, „te tolvaj” kifejezések olyan indokolatlanul bántó véleménynyilvánítások, melyek sértik a felperes becsülethez való jogát. A jogsértés tényét, valamint azt, hogy ez nem egyszeri alkalommal fordult elő, hanem rendszeres volt, a felperes édesanyja, gyermeke és tanúl vallomása alátámasztotta. Kifejtette, hogy az alperes magatartását leginkább a felperessel közös háztartásban élő édesanyja, és a nála gyakran tartózkodó gyermeke tapasztalhatja, ezért hozzátartozói mivoltuk ellenére vallomásukat teljes egészében elfogadta.

[8] A sérelemdíj összegét a jogsértés jellegére és súlyára tekintettel határozta meg, figyelembe véve annak sorozatos jellegét és azt, hogy a felperes saját ingatlanán történő háborítatlan létét lehetetlenítette el az alperes.

[9] Az ítélet elleni fellebbezésében az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte. Ennek hiányában is kérte azonban a megállapított sérelemdíj összegének mérséklését, illetőleg ennek megfelelően a perköltség viselésre vonatkozó rendelkezések megváltoztatását.

[10] Fellebbezésének indokolásában a gyakorolni kért felülbírálati jogkört a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. §-ának (3) bekezdés c) pontjában jelölte meg. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta az ellentmondó tanúvallomások tisztázását a Pp. 294. §-ának (6) bekezdésének alkalmazásával. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét a felperes édesanyjának és gyermekének

vallomására alapította, akik nem tekinthetők elfogulatlan tanúnak. A felperes édesanyja továbbá a felperes előadásával ellentétben azt nyilatkozta, hogy a felperes csak a családi gépjárműveinek javítását végzi. Erre tekintettel alaposan feltehető, hogy vallomása egyébként is valótlan. Sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság tényként fogadta el a többszáz órányi felvétel készítését, ezt azonban a tanúk vallomása nem támasztja alá és más sem bizonyítja. Fellebbezésében tárgyalás tartását kérte.

[11] A másodfokú bíróság Pf.5. sorszám alatt hozott végzésére hivatkozással az alperes utóbb kérte a másodfokú bíróság által észlelt eljárási szabálysértések figyelembevételét és előadta, hogy a felperes keresete a perfelvételi nyilatkozatok megtételét követően sem felelt meg a Pp. 170. § (2) bekezdés a), c) és d) pontjában foglaltaknak. Erre vonatkozó nyilatkozatával ellentétben azonban fellebbezési kérelmét nem változtatta meg.

[12] Fellebbezési ellenkérelmében a felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte.

[13] Ellenkérelmének indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, és az abból levont jogi következtetése is megalapozott. A tanúvallomásokat helytállóan értékelte. Édesanyja vallomásának valóságtartalmával kapcsolatban nem merülhet fel kétség. A sérelemdíj mértéke nem tekinthető eltúlzottnak.

[14] A fellebbezés megalapozott.

[15] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes az őt a felperesi kereset szerint marasztaló elsőfokú ítélet ellen a kereset teljes elutasítása érdekében fellebbezett. Így tehát az elsőfokú ítéletnek nem volt a Pp. 358. §-ának (5) bekezdése alapján, fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése. Ebből következően a másodfokú felülbírálat az elsőfokú ítélet egészére kiterjedt. Az ítéltábla a jogorvoslati kérelmet a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III. 6.) Korm. rendelet 27. § (1) és (2) bekezdés szerint tárgyaláson kívül bírálta el. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a felperes keresetének alapját képező történeti tényállást nem tárta fel kellő mélységben, és erre tekintettel a bizonyítást sem folytatta le a szükséges részletességgel. Ebből következően a meghozott döntés nem megalapozott az alábbiak miatt.

[16] A Fővárosi Ítéltábla a keresetlevél alapján megállapította, hogy a felperes az érvényesíteni kívánt jogokat megalapozó konkrét tényeket nem adta elő, és ehhez képest a jogsértés megállapítására irányuló kereseti kérelmei sem voltak határozottak. Keresetében ugyanis nem adta elő pontosan, hogy az alperes, mely időpontban (de legalább milyen időszakban) készített felvételeket róla, mikor, milyen számára sértő szóbeli megjegyzéseket tett, mikor zavarta meg magánéletét és a megjelölt hatósági eljárásokban mely beadványaiban tette a rá vonatkozó, kifogásolt állításait és konkrétan mik voltak ezek a sérelmesnek tartott valótlan tartalmú kijelentések. Mindössze annyi volt bizonyos, hogy a felek között évtizedek óta rossz viszony van, és az alperes „sorozatos jelleggel”, „hosszú évek óta”, „rendszeresen”, „az elmúlt években” tanúsítja a felperes által sérelmezett viselkedését. Az sem volt

egyértelmű, hogy melyik alperesi magatartás esetén melyik személyiségi jogának megsértését állítja. Ebből következően a jogsértés megállapítására irányuló kereseti kérelmei sem lehettek határozottak. Nem volt világos, hogy az egyes kért megállapítások konkrétan mely alperesi magatartásokhoz köthetőek, pontosan mely cselekményével sértette az alperes a felperes képmáshoz és hangfelvételhez fűződő vagy becsülethez és jóhírnévhez fűződő, illetőleg magánélethez való jogát.

[17] Márpedig a Pp. 170. § (2) bekezdése kimondja, hogy a keresetlevél érdemi részében fel kell tüntetni a bíróság döntésére irányuló határozott kereseti kérelmet, az érvényesíteni kívánt jogot, az azokat megalapozó tényeket, valamint az érvényesíteni kívánt jog, a tényállítás és a kereseti kérelem közötti összefüggés levezetésére vonatkozó jogi érvelést. A szabály értelmezése kapcsán a személyiségi jogi pereket illetően kialakult bírói gyakorlat egységes abban, hogy a felperesnek pontos, határozott, egyértelmű tényelőadást kell tennie a neki állítása szerint jogsértést okozó vagy eredményező alperesi magatartások tekintetében (BDT2020. 4232.). Hol, mikor, milyen körülmények között pontosan mit tett vagy mondott az alperes, ami őt sérti. Azt is határozottan meg kell jelölnie, hogy melyik alperesi magatartás pontosan melyik személyiségi jogát sérti. Pontos jogi okfejtést és levezetést is kell adni arra nézve, hogy az egyes sérelmezett magatartások miként vezettek az adott személyiségi jogának megsértéséhez. Mindezek alapján a kereseti kérelemben is egyértelművé kellett volna tennie, hogy az alperes által készített felvételek, szóbeli közlések, beadványok tekintetében, pontosan mely személyiségi joga megsértésének megállapítást, illetőleg más jogkövetkezmény alkalmazását kéri.

[18] Ez azért elengedhetetlen, mert a személyiségi jogsértést megállapító ítéletben a bíróságnak is pontosan meg kell jelölnie, hogy melyik alperesi magatartást találta jogszerűtlennek, és mire alapozza az alperes marasztalását. Ennek ellenére az elsőfokú eljárás úgy indult – és úgy is folyt le – hogy az elsőfokú bíróság a nem követelte meg felperestől, hogy keresetét a fentieknek megfelelően terjessze elő. Mivel a Pp. 2. § (2) bekezdése alapján a bíróság a felek által előterjesztett jognyilatkozatokhoz kötve van, ezért a bírósági eljárás kereteit minden esetben a felperes tény- és jogállítása szabja meg. A jogvita ténybeli és jogi kereteinek felperes általi pontos meghatározása azért elengedhetetlen, mert a bíróság ennek alapján határozza meg a perben bizonyításra szoruló tényeket, illetve a bizonyításra kötelezetteket és folytatja le a bizonyítási eljárást. A perben hozott érdemi döntés pedig a Pp. 360. §-ának (1) bekezdése szerint anyagi jogerővel bír, azaz kizárja, hogy ugyanabból a tényalapból származó ugyanazon jog iránt ugyanazok a felek – ideértve azok jogutódait is – egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessek. Az anyagi jogerő kiterjedése, azaz az újabb követelés esetleges ítélt dologi jellege azonban csak akkor ítélt meg pontosan, ha a korábbi ítéletből egyértelműen megállapítható, hogy a bíróság mely tényekből kiindulva, milyen jogalapon hozta meg döntését.

[19] A jogi képviselővel eljáró felperes keresetlevele tehát eleve hiányos volt, de az elsőfokú bíróság elmulasztotta a Pp. 176. § (1) bekezdés j) pontja szerinti jogkövetkezmények alkalmazását, és a Pp. 183. § (1) bekezdésében írt kötelezettsége ellenére a perfelvételi szakban sem tett lépéseket annak érdekében, hogy a felperes pontosan meghatározza a jogvita kereteit. A bizonyítandó tények ismerete hiányában pedig a bizonyítási eljárást sem tudta

hiánytalanul lefolytatni. Erre tekintettel az így meghozott elsőfokú ítélet jogerőre emelkedése és egy esetleges újabb felperesi perindítás esetén nem lehetne majd állást foglalni a Pp. 176. § (1) bekezdés d) pontjának alkalmazása során abban a kérdésben, hogy az újabb jogvita tárgyát, pl. egy alperes által készített felvétel vagy szóbeli megjegyzés jogsértő voltát jogerősen elbírálták-e már.

[20] A másodfokú bíróság a Pp. 370. § (3) bekezdése alapján tájékoztatta a feleket, hogy a fenti súlyos eljárási szabálysértéseket észlelte. Felhívta a fellebbező alperest, hogy nyilatkozzon arra nézve, kéri-e a feltárt eljárási szabálysértések figyelembevételét, és kívánja-e ehhez képest a Pp. 375. § (2) bekezdése alapján fellebbezési kérelmét megváltoztatni. Az alperes nyilatkozatában ugyan egyértelműen kérte az eljárási szabálysértések figyelembevételét és azt is jelezte, hogy ehhez képest fellebbezési kérelmét megváltoztatja, azt azonban nem tette meg, mert továbbra is az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte.

[21] Az ítéltáblának a Pp. 370. § (1) bekezdése, és 371. § (1) bekezdés b) pontja alapján ennek a megváltoztatás iránti fellebbezési kérelemnek a keretein belül maradva kellett meghoznia a döntését. Az érvényesíteni kívánt jogokat megalapozó konkrét tények előadásának hiányában azonban a jogsértés tényét sem lehetett megállapítani, ezért a felperesnek a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontja és a 2:52. § (1) bekezdése szerinti jogkövetkezmények iránti keresetei nem voltak teljesíthetők. Erre tekintettel az ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.

[22] A felperes tehát első- és másodfokon is pervesztes lett, ezért a perköltséggel kapcsolatos rendelkezéseket is meg kellett változtatni. Így az alperes perköltség fizetésre kötelezését mellőzte az ítéltábla, az alperesnek azonban perköltsége nem merült fel, tehát a felperest perköltségben marasztalni nem kellett. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. §-ának (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyi illetékfeljegyzési jogos perben le nem rótt kereseti és fellebbezési illetéket azonban a felperes viseli az Itv. 74. §-ának (3), a Pp. 83. §-ának (1) és 102. §-ának (1) és a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdése szerint. Viseli továbbá a Pp. 101. § (3) bekezdése alapján az alperes pártfogó ügyvédjének díját is.

Budapest, 2021. szeptember 2.

dr. Gyuris Judit s.k.
dr. Kollár Zoltán s.k.

a tanács elnöke
bíró

dr. Örkényi László s.k.

előadó bíró